

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Факультет № 6
Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»
вибіркових компонент освітньої програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти
072 Фінанси, банківська справа та страхування

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки протокол від 25.08.2023 р. № 7

Розробник: професор кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету №6 ХНУВС, д.ю.н., професор Кириченко Юлія Миколаївна

Рецензенти:

- Суц О.П. – доцент кафедри правового регулювання економіки Харківського національного економічного університету, к.ю.н., доцент;
- Жорнокуй Ю.М. – завідувач кафедри цивільного права та процесу факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 4	07 <u>Управління та адміністрування</u> ; 072 <u>Фінанси, банківська справа та страхування</u> ; другий (магістерський) рівень вищої освіти	Навчальний курс 1 Семестр 2 Вид контролю: залік
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – ____-____; (години)		Лекції – ____6____; (години)
Практичні заняття – ____-____; (години)		Практичні заняття – ____6____; (години)
Самостійна робота – ____-____; (години)		Самостійна робота – ____108____; (години)
Індивідуальні завдання:		Індивідуальні завдання:
Реферати (тощо) – ____-____-____ (кількість; № семестру)		Реферати – ____1____2____ (кількість; № семестру)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність» є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції стійкого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Завдання. Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність» є набуття студентами стійких знань та практичних навичок впровадження соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Соціальна відповідальність» тісно пов'язана з іншими дисциплінами: «Філософія», «Політологія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Фінансовий менеджмент», «Ринок фінансових послуг», «Податковий менеджмент» та ін., що дає змогу закріпити вже набуті знання та поглибити професійну підготовку фахівців фінансово-економічного профілю.

Очікувані результати: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності;
- особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;
- місце соціальної відповідальності в управлінні організацією;
- нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності;
- моделі корпоративної соціальної відповідальності і становлення різних типів корпоративної культури;
- особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях;
- сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців;
- сутність, складові та пріоритети розвитку соціально відповідальної політики стосовно співробітників підприємства;
- сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності.

вміти:

- формувати механізм управління соціальною відповідальністю, ефективну взаємодію роботодавців зі співробітниками на засадах соціальної відповідальності;
- здійснювати моніторинг соціальної відповідальності;
- формувати відносини підприємства із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності;
- посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство;
- оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності;
- розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в професійної діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-8	Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-4	Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
	СК-10	Здатність вміти визначити фінансові загрози на всіх суспільних рівнях.
	СК-11	Здатність вибирати засоби захисту від фінансової небезпеки.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.

Концепція сталого розвитку. Економічна, соціальна та екологічна складові сталого розвитку. Концепція соціальної відповідальності як система науково обґрунтованих понять, принципів і положень концепції сталого розвитку. Роль соціальної відповідальності у реалізації концепції сталого розвитку.

Реалізація концепції сталого розвитку на засадах соціальної відповідальності. Система соціального партнерства як механізм ефективній взаємодії держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства.

Цілі реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності. Суспільна злагода. Стале соціально-економічне зростання. Розвиток соціальних чинників виробництва – людського і соціального капіталу і посилення їх дії на економічну діяльність.

Тема 2. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю.

Структура управління корпоративної соціальної відповідальності. Система оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав і відповідальності. Порядок і форми взаємодії між органами управління та персоналом. Оцінювання результативності. Умови праці. Охорона довкілля. Співпраця із територіальними громадами. Програми соціального інвестування.

Політика управління соціальною відповідальністю. Розробка місії, цілей та завдань у сфері соціальної відповідальності. Інтеграція соціальної відповідальності у функції структурних підрозділів підприємства. Аналіз і вдосконалення діяльності та практики організації соціальної відповідальності. Проекти соціального інвестування. Контролінг реалізації соціальних програм. Навчання персоналу у сфері корпоративної соціальної відповідальності.

Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю. Якість формування правових норм, контролюючих інститутів та інфраструктури.

Партнерство та інституціональне інвестування. Якість продуктів та послуг. Запровадження та реалізація міжнародних стандартів.

Тема 3. Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності.

Державні програми соціально-економічного програмування. Збалансування інтересів роботодавців та найманих працівників. Створення стабільних умов розвитку трудових відносин. Максимізація корисності найманих працівників. Права людини і ведення бізнесу. Роль департаменту людськими ресурсами в інтегруванні соціальної відповідальності в організацію.

Права людини на робочому місці. Відповідність основним правам і свободам людини на підприємстві. Конвенції Міжнародної організації праці. Закони України щодо професійних спілок. Глобальні принципи Саллівана. Ініціативи з прав людини Глобального Договору ООН.

Практика партнерства між роботодавцями і працівниками. Соціально відповідальний роботодавець. Економічний ефект від партнерських відносин між роботодавцями та працівниками. Моніторинг лояльності працівників. Мотивації та зобов'язання співробітників. Організація тренінгів на робочому місці. Кар'єрне зростання. Компенсації та стимулюючі програми. Етика і корпоративні цінності.

Тема 4. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.

Взаємодія зі стейкхолдерами як основний принцип соціальної відповідальності. Залучення стейкхолдерів. Поняття та види стейкхолдерів. Європейський досвід. Визначення стейкхолдерів компанії. Карта стейкхолдерів. Матриця стейкхолдерів. Стратегічний діалог. Оцінка діалогу зі стейкхолдерами.

Державна політика як основа формування простору взаємодії держави, суспільства й бізнесу. Основне втримування й напрямки державної політики. Формування й проблеми реалізації державної економічної політики. Основні напрямки державної соціальної політики. Формування й проблеми реалізації соціальної відповідальності держави.

Втручання влади в діяльність компанії: вітчизняний і закордонний досвід. Конфлікти суспільства й бізнесу, влади й бізнесу. Тенденція розвитку особистих зв'язків, лобізм, корупція. Лобізм як об'єкт корпоративного керування. Корупція як елемент реальної дійсності.

4. Структура навчальної дисципліни

Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку	30	2		2		26	
Тема 2. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	30	2		2		26	
Тема 3. Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності	30	2		2		26	
Тема 4. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	30					30	
Всього за семестр № 2:	120	6		6		108	залік

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку		
Роль соціальної відповідальності у реалізації концепції сталого розвитку.	Система соціального партнерства як механізм ефективній взаємодії держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства. Суспільна злагода. Стале соціально-економічне зростання.	1. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. // Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с.
		2. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. – К: 2013. – 48 с.
		3. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.
Тема 2. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю		
Програми соціального інвестування.	Аналіз і вдосконалення діяльності та практики організації соціальної відповідальності. Навчання персоналу у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Якість формування правових норм, контролюючих інститутів та інфраструктури.	1. Лазоренко О., Колишко Р., та ін. Посібник із КС «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності». – К.: Видавництво «Енергія», 2012.
		2. Соціальна відповідальність бізнесу: монографія / О. П. Гоголя, І. П. Кудінова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Ніжин : Лисенко, 2011. – 175 с.
		3. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. – К: 2013. – 48 с.
Тема 3. Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності		
Створення стабільних умов розвитку трудових відносин.	Максимізація корисності найманих працівників. Глобальні принципи Саллівана. Ініціативи з прав людини Глобального Договору ООН.	1. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика [Текст]: підручник / Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнсус М. А., Місько Г.

		<p>А., Зінченко А. Г.; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С. – К. : ТОВ «Фарбований лист», 2011. – 480 с.</p> <p>2. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. // Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с.</p> <p>3. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. – К: 2013. – 48 с.</p> <p>4. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.</p>
Тема 4. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності		
Оцінка діалогу зі стейкхолдерами.		<p>1. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика [Текст]: підручник / Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнкус М. А., Місько Г. А., Зінченко А. Г.; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С. – К. : ТОВ «Фарбований лист», 2011. – 480 с.</p> <p>2. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. // Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с.</p> <p>3. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. – К: 2013. – 48 с.</p> <p>4. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.</p>
Формування й проблеми реалізації соціальної відповідальності держави.		
Лобізм як об'єкт корпоративного керування. Корупція як елемент реальної дійсності.		

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Концепції соціальної відповідальності
2. Моделі соціальної відповідальності
3. Модель управління корпоративною соціальною відповідальністю
4. Нормативно-правове забезпечення корпоративної соціальної відповідальності
5. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі
6. Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу
7. Забезпечення достойної праці у системі корпоративної соціальної відповідальності
8. Складові зовнішньої відповідальності бізнесу
9. Соціальна відповідальність бізнесу у розрізі об'єктів відповідальності
10. Соціально відповідальний маркетинг
11. Оцінка ефективності соціальної відповідальності бізнесу
12. Соціальна відповідальність органів місцевого самоврядування
13. Соціальна відповідальність ЗМІ
14. Соціальна відповідальність громадянина
15. Особливості корпоративного спонсорства в Україні

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Засади формування і розвитку соціальної відповідальності бізнесу
2. Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність менеджера
3. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації
4. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності бізнесу
5. Формування складових соціально відповідальної поведінки організації
6. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність
7. Роль соціальної відповідальності у реалізації концепції сталого розвитку.
8. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю.
9. Формування й проблеми реалізації державної економічної політики.
10. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність.

6. Методи навчання

Метою лекційного курсу є засвоєння теоретичних проблем соціальної відповідальності, основних положень чинного законодавства, а також практики його застосування.

Аудиторні заняття проводяться у формі практичних занять, на яких студенти повинні приймати участь у дискусії навколо попередньо визначених

тем, виступати з рефератами або іншими тезами виступів, вміти формулювати і відстоювати свою позицію.

Самостійне оволодіння та поглиблення знань полягає у вивченні рекомендованої навчальної та теоретичної літератури. Обсяг, зміст і форма індивідуальної роботи зі студентами визначаються викладачем. Це може бути участь у науковому дослідженні, написання реферату, участь у науково-практичній конференції студентського наукового товариства тощо.

7. Перелік питань до заліку з дисципліни «Соціальна відповідальність»:

1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.
2. Економічна, соціальна та екологічна складові сталого розвитку.
3. Концепція соціальної відповідальності як система науково обґрунтованих понять, принципів і положень концепції сталого розвитку.
4. Роль соціальної відповідальності у реалізації концепції сталого розвитку.
5. Реалізація концепції сталого розвитку на засадах соціальної відповідальності.
6. Система соціального партнерства як механізм ефективної взаємодії держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства.
7. Цілі реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності.
8. Суспільна злагода.
9. Стале соціально-економічне зростання.
10. Розвиток соціальних чинників виробництва – людського і соціального капіталу і посилення їх дії на економічну діяльність.
11. Структура управління корпоративної соціальної відповідальності.
12. Система оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав і відповідальності.
13. Порядок і форми взаємодії між органами управління та персоналом.
14. Програми соціального інвестування.
15. Політика управління соціальною відповідальністю.
16. Розробка місії, цілей та завдань у сфері соціальної відповідальності.
17. Інтеграція соціальної відповідальності у функції структурних підрозділів підприємства.
18. Аналіз і вдосконалення діяльності та практики організації соціальної відповідальності.
19. Проекти соціального інвестування.
20. Контролінг реалізації соціальних програм.
21. Навчання персоналу у сфері корпоративної соціальної відповідальності.
22. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю.

23. Якість формування правових норм, контролюючих інститутів та інфраструктури.
24. Партнерство та інституціональне інвестування.
25. Державні програми соціально-економічного програмування.
26. Збалансування інтересів роботодавців та найманих працівників.
27. Створення стабільних умов розвитку трудових відносин.
28. Максимізація корисності найманих працівників.
29. Права людини і ведення бізнесу.
30. Права людини на робочому місці.
31. Відповідність основним правам і свободам людини на підприємстві.
32. Конвенції Міжнародної організації праці.
33. Практика партнерства між роботодавцями і працівниками.
34. Соціально відповідальний роботодавець.
35. Економічний ефект від партнерських відносин між роботодавцями та працівниками.
36. Організація тренінгів на робочому місці.
37. Взаємодія зі стейкхолдерами як основний принцип соціальної відповідальності.
38. Поняття та види стейкхолдерів.
39. Державна політика як основа формування простору взаємодії держави, суспільства й бізнесу.
40. Формування й проблеми реалізації державної економічної політики.
41. Основні напрямки державної соціальної політики.
42. Формування й проблеми реалізації соціальної відповідальності держави.
43. Втручання влади в діяльність компанії: вітчизняний і закордонний досвід.
44. Конфлікти суспільства й бізнесу, влади й бізнесу.
45. Тенденція розвитку особистих зв'язків, лобізм, корупція.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок курсантом (студентом, слухачем) з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали

обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач вищої освіти, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр}}{\text{Результат самостійної роботи за семестр}} \right) \cdot 10}$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках курсантів (студентів, слухачів), залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-

педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни</i>	<i>Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)</i>	<i>Кількість балів за підсумковим контролем</i>
---	--	--

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Здобувачам, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Здобувачі, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни</i>	<i>Підсумкові бали за поточний семестр</i>	<i>Підсумкові бали за попередній семестр</i>	2
---	---	---	----------

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Модульний контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної	Отримати за модульний контроль не менше 30

	роботи, вирішити практичне завдання тощо.	балів
--	--	-------

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі. відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вади завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією- двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них; оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторною складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота паї матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/1_2168_88978048.pdf
2. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика [Текст]: підручник / Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнсує М. А., Місько Г. А., Зінченко А. Г.; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С. – К. : ТОВ «Фарбований лист», 2011. – 480 с.
3. Лазоренко О., Колишко Р., та ін. Посібник із КС «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності». – К.: Видавництво «Енергія», 2012.
4. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. Навч. посіб. // Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с. URL: <https://elib.chdntu.edu.ua/e-books/3771>
5. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: [монографія] / Ольга Михайлівна Петроє. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 152 с.
6. Соціальна відповідальність бізнесу: монографія / О. П. Гогоуля, І. П. Кудінова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Ніжин : Лисенко, 2011. – 175 с.
7. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. – К: 2013. – 48 с.
8. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.

Додаткова:

1. Гриненко А. М. Корпоративна соціальна відповідальність: теоретико-методологічний аспект оцінювання соціальної діяльності / А. М. Гриценко // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Праця в ХХІ столітті: новітні тенденції, соціальний вимір, інноваційний розвиток: у 2 т. – Т. 2. – К.: КНЕУ, 2012. – 680 с. – С. 58-68.
2. Грищук В.К. Соціальна відповідальність. Навчальний посібник, Львівський університет внутрішніх справ – 2012. – 152 с.
3. Казмерчук М.Т. Корпоративний кодекс як інструмент управління поведінкою персоналу підприємства / М. Т. Казмерчук // Управління розвитком. – 2013. – № 21. – С. 7-10.
4. Король С. Інституційний підхід до соціальної відповідальності бізнесу // Вісник КНТЕУ. – 2013. – №3. – С. 42-55.
5. Ласукова А.С. Порівняльний аналіз моделей корпоративної соціальної відповідальності в банках світу // Вісник Запорізького національного ун-ту. – 2012. – № 3. – С. 181-188.

6. Петрашко Л.П. Корпоративна відповідальність: крос-культурні моделі та бізнеспрактики: монографія. – К.: КНЕУ, 2013. – 372 с.
7. Саприкіна М. А Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика К. : ТОВ «Фарбований лист», 2011. 480 с.
8. Смовженко Т. С. Корпоративна соціальна відповідальність К. : УБС НБУ, 2010. – 314 с. 21.
9. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / А. М. Колот та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота; Держ. вищ. навч. закл. „Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана”, Наук. парк, Ін-т соц.-труд. відносин. К. : КНЕУ, 2012. 501 с.
10. Шаповал В. М. Соціальна відповідальність бізнесу в структурі управління економікою : монографія / В. М. Шаповал; ДВНЗ „Нац. гірн. ун-т”. Д. : Держ. ВНЗ „НГУ”, 2011. 356 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. www.rada.gov.ua – Офіційний портал Верховної Ради України
2. www.kmu.gov.ua – Урядовий портал.
3. www.mvs.gov.ua – сайт Міністерства внутрішніх справ України.
4. www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
5. www.library.ukma.kiev.ua – е-каталог наукової бібліотеки НАУКОВА БІБЛІОТЕКА Національного університету «Києво-Могилянська академія».